

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΕΜΠΑ
Αριθμός Δελτίου
4273

ΚΩΔΙΚΟΣ: 1566

Πλωμαρίτικοι ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΒΕΝΙΑΜΙΝ Ο ΛΕΣΒΙΟΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

ΖΗΝΩΝΟΣ 29-31 Τ.Κ. 10437 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210-5233735 • FAX: 210-5233735

www.plomarion.com

ΕΤΟΣ 33 - ΑΡΙΘΜ. ΦΥΛΛΟΥ 226

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009

ΠΛΩΜΑΡΙΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Τρίμηνη περιοδική έκδοση

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «BENIAMIN Ο ΛΕΣΒΙΟΣ»

Ζήνωνος 29-31 Αθήνα • Τ. Κ. 10437 • Τηλ.-fax: 210 5233735

Εκδότρια-Δ/ντρια: Κανελλοπούλου - Βαμβαδέλλη Μαρία

Εύβοιας 25 Μεταμόρφωση Τηλ: 210 2810919 • web-site: www.plomarion.com

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κανελλοπούλου Μαρία
Παναγιωτίδης Γιώργος
Ανδρόνικος Νίκος
Λυγερού -Τσίγκα Κατερίνα
Καζάζη - Καπερώνη Αμφιρίτη
Μαλλιάρης Δημήτρης
Μπελάς Μιχάλης

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

π. Ευστράτιος Μανωλέλης
Αντώνης Ανδριώτης
Αμφιρίτη Καζάζη - Καπερώνη
Γιάννης Κουτσαφέλης
Ε. Καλδής
Κλεάνθη

Υπεύθυνος Διεκπεραίωσης

Μπελάς Μιχάλης

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κανελλοπούλου Μαρία
Μπούκη Μυρσίνη
Μπελάς Μιχάλης
Κολυβά Άρτεμις
Μαλλιάρης Δημήτριος
Ανδρόνικος Νίκος
Ψαρράς Ευστράτιος
Καλδή Παναγιώτα
Λυγερού - Τσίγκα Κατερίνα

- Τα κείμενα απηχούν τις θέσεις των συντακτών και όχι του Συλλόγου.
- Ανυπόγραφα κείμενα δεν δημοσιεύονται.
- Κείμενα και φωτογραφίες που στέλνονται προς δημοσίευση δεν επιστρέφονται.
- Το εξώφυλλο φιλοτεχνήθηκε από το συγχωριανό μας γραφίστα Γιώργο Νικ. Μουτζούρη

Περιεχόμενα

- Τινάζοντας τη στάχτη
του χρόνου.....σελ. 3-5
- Επιστροφή στην Άμαξο6-9
- Πλωμάρι
(του ανταποκριτού μας)10-11
- Καλοκαίρι 2009: SOS12
- Λόγια της θάλασσας13-14
- Το πάρκο!!!14
- Πρόταση για την χωροθέτηση
των νέων Δήμων από τους
Συλλόγους του Πλωμαρίου15
- Στη Σμύρνη δεν χαιρετούν15-16
- “Ο άγνωστος
Ελύτης της Μυτιλήνης”16-18
- “Η Πλαγιά και τα τραγούδια της”18-20
- Τοπικός Τύπος.....21-22
- Κοινωνικά23-28

Ηλεκτρονική σχεδίαση- εκτύπωση
-επιμέλεια-διεκπεραίωση έκδοσης
Εκδόσεις Γραφικές τέχνες

Καρπούζη

Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ίλιον

Τηλ-Fax: 210-2619003

Κιν. 6972624492 • e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΤΙΝΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΣΚΟΝΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Επιμέλεια: Αμφιτρίτη Καζάζη - Καπερώνη

Η διαφορετικότητα των Πλωμαριτών σε σχέση με τους άλλους κατοίκους της Λέσβου, όπως μας τη δίνει ο Γιώργος Ν. Γιαννουλέλλης στο έργο του “Πλωμάρι Λέσβου” Αθήνα 1983. Οι Λέσβιοι, ιδιαίτερα οι κάτοικοι της Μυτιλήνης - οι Καστρινοί όπως τους έλεγαν παλιότερα - αισθάνονται πως οι Πλωμαρίτες διαφέρουν απ’ αυτούς, με κυριότερες διαφορές τις ακόλουθες:

1. Το γλωσσικό ιδίωμα Πλωμαρίου, στο οποίο έχει καθολική ισχύ ο φωνητικός νόμος τι>κι. Χαρακτηριστικές είναι μερικές φράσεις για τις οποίες πείραζαν τους Πλωμαρίτες οι άλλοι Λέσβιοι, αλλά και οι ίδιοι οι νεώτεροι Πλωμαρίτες τους γεροντότερους ή και μεταξύ τους όπως οι φράσεις: ακή μ’ τσ’ απακή μ’ πάκσα του κακί μ’ (ακή μου κι απατή μου πάτησα το γατί μου). τούκ’ κι Ντρίκ’ (τούτη την Τρίτη), έχου ένα πικ’νό φικ’ νό τσι φκ’νό (έχω ένα πετεινό φετινό και φτηνό) του γκοίχου-γκοίχου Κουσταγκή πάκσις του κακί (τον τοίχο-τοίχο-καθώς πήγαινες - Κωσταντή, πάτησες το γατί).

Να κι ένα ανέκδοτο: ένας ξενιτεμένος στην Αμερική, όταν γέρασε, έγραψε στη γυναίκα του στο Πλωμάρι, πως θα γυρίσει πια. Εκείνη που χρόνια τούγραφε να γυρίσει και μάταια έχασε τα νιάτα της, του απάντησε.

ούντους σ’ έγραφα νάρκς
εν ίλιγισ νάρκς
τώρα π’ γράφς νάρκς
κιά κάν’ς νάρκς;
όταν σου έγραφα να ‘ρτεις
δεν έλεγες να ‘ρτεις
τώρα που γράφεις να ‘ρτεις
τι να κάνεις να ‘ρτεις;

2. Τα τραγούδια των Πλωμαριτών που δε μοιάζουν καθόλου με τα τραγούδια άλλων τόπων. Δυο κυρίως είναι οι χαρακτηριστικοί σκοποί: **α) ο «εθνικός» σκοπός**, που τραγουδιέται σε κάθε διασκέδαση ολοχρονίς σε γάμους, βαφτίσια, στη διάρκεια πορείας, σε καφεενεία σε ξενύχτα κ.τ.ό. Μέσα σε παρέα ο σκοπός αυτός τραγουδιέται με τον ακόλουθο τρόπο: Ο πιο καλλιφωνος ή ο πιο μερακλωμένος αρχίζει ν’ απαγγέλλει τραγουδιστά τον πρώτο δεκαπεντασύλλαβο στίχο. Μόλις τελειώσει η απαγγελία, όλοι μαζί τραγουδούν τον ίδιο στίχο με πολύ αργό ρυθμό, που σε μένα τουλάχιστον θυμίζει εκκλησιαστική μουσική. Είναι τόσο αργός, μονότονος και σχεδόν λυπητερός ο σκοπός αυτός, που ένας ξένος που δεν έκλεισε μάτι κάποια νύχτα του Σαββάτου, ακούγοντας τους μεθυσμένους Πλωμαρίτες που γύριζαν στους δρόμους μ’ ένα μπουκάλι ρακί στην κωλότσεπή τους, τραγουδώντας συνέχεια και στέκοντας σε κάθε τρίστρατο και

σε κάθε γιοφύρι, την άλλη μέρα μας είπε «ήταν σα να έκλαιγε ο διάολος τη μάνα του».

Μόλις τελειώσει ο πρώτος στίχος, ο ίδιος τραγουδιστής απαγγέλλει τραγουδιστά μόνος, το δεύτερο δεκαπεντασύλλαβο στίχο και στη συνέχεια όλοι μαζί αργά και μακρόσυρτα, τον ίδιο στίχο.

Όταν τελειώσει το δίστιχο, ένας απ' όλους τραγουδά έναν οχτά, δηλαδή ένα δίστιχο με οχτώ συλλαβές τον κάθε στίχο, ένα τραγούδι κι έναν οχτά:

Η θάλασσα και τα βουνά βγάζουνε τον αγέρα
η νιότη κι η παλληκαριά δεν είναι κάθε μέρα
παν τα νιάτα παν τα κάλλη
δεν ξαναγυρνούνε πάλι

β) Ο σκοπός που τραγουδιέται μόνο τις αποκριές, κι είναι πιο πεταχτός μυρίζει θάλασσα. Αρχίζει πάντα χωρίς εξαίρεση με τους στερεότυπους στίχους:

Θε να ταξιδέψω θέλω
έρι πάλε
στης Αττάλειας τα νερά
στης Αττάλειας τα νερά
Λιριά - Λιριά - Λιριώτισσα
θα κλέψου μαχαλιώτισσα
(Λιριά = Λεριά, κοπέλα από τη Λέρο)
Άλλοι στίχοι που συνηθίζονται πολύ:
Μι τα Ψαριανά καράβια
έρι πάλε
θα σι κλέψου μια βραδιά
θα σι κλέψου μια βραδιά
Απ' την Πλαγιά στου Ντρίγουνα
αγάπησα μια Ρήγινα

Ο σκοπός αυτός με τους στερεότυπους στίχους στην αρχή, είναι μια ένδειξη πως ένα στρώμα του πληθυσμού του Πλωμαρίου ήρθε από τα νότια νησιά του Αιγαίου. Γιατί που βρέθηκαν οι γυναίκες από τη Λέρο και της Αττάλειας τα νερά στη Λέσβο;

3. Ο ανυπότακτος χαρακτήρας κι η ξεχωριστή ενεργητικότητα των Πλωμαριτών, ιδιότητες που οφείλονται σίγουρα στην απουσία των Τούρκων από το Πλωμάρι και ίσως στη διαφορετική φυλετική προέλευσή τους. Να ποιες είναι οι μαρτυρίες γι' αυτά που γράφω παραπάνω:

α) Ένας υποπρόξενος της Αγγλίας στη Μυτιλήνη που ήταν και αρχαιολόγος σε γράμμα του με ημερομηνία 20 Ιουλίου 1855 γράφει: *Απ' την Αγιάσο κατέβηκα στο Πλωμάρι, ένα χωριό ή μια μικρή πόλη που άλλοτε λεγόταν Ποταμός. Έχει 4 χιλ. κατοίκους. Αυτό το χωριό παρουσιάζει μια ενεργητικότητα σπάνια στη Μυτιλήνη.*

β) Ο Γάλλος Boutan, μέλος της Γαλλ. Σχολής Αθηνών, υπέβαλε το 1855 στο

Γαλλικό Υπουργείο Παιδείας έκθεση για τη Λέσβο, κι εκεί μέσα γράφει για το Πλωμάρι: Ο Ποταμός έχει 900 σπίτια όλα Ελληνικά, χτισμένα κοντά στη θάλασσα... Υπάρχει ένας Τούρκος Αγάς, αλλά για να πούμε την αλήθεια, η εξουσία είναι στα χέρια ενός είδους Δημοτικού Συμβουλίου των Ελλήνων, του οποίου ο Αγάς εκτελεί τις διαταγές. Το Συμβούλιο αυτό έχτισε ένα Σχολείο ανωτέρας κλάσεως. Ο Ποταμός είναι από τα πιο πλούσια χωριά του νησιού, όπου υπάρχουν ελάχιστοι φτωχοί κι όπου βασιλεύει μεγάλη δραστηριότητα (Π. Παρασκευαΐδης οπ.π.).

γ) Ο Σταυράκης Αναγνώστης στο «Λεσβιάς Ωδή» (1850) γράφει πως το Πλωμάριον (το γράφει με -ο-) είναι κωμόπολις εκ δύο χιλιάδων περίπου, ως λέγουσι, Χριστιανικών όλων οικιών συνισταμένη.

δ) Ο Γιάννης Κοντής στο «Λεσβιακό Πολύπτυχο» γράφει: Ενδιαφέρον είναι ότι στις επιχειρήσεις των Ρώσων γενικά, μαζί με τους Υδραίους και τους Ψαριανούς που τους βοήθησαν, πήραν μέρος και καράβια από το Πλουμάρι, που απομακρυσμένο όπως ήταν από την πρωτεύουσα του νησιού, είχε κατορθώσει να αποκτήσει εμπόριο και ναυτιλία (εννοεί το Ρωσο-Τουρκικό πόλεμο του 1867-1874).

4. Αυτοί είναι οι λόγοι που κάνουν τους Μυτιληνιούς να μιλούν για τους Πλωμαρίτες σα να είναι καμιά ξεχωριστή εθνότητα και τους αποκαλούν Ξιλωμένους, δηλαδή λειψούς. (Η λ. Ξιλωμένος συνηθίζεται στο Πλωμάρι με τη σημασία του λειψού στα μυαλά, αλλά και του τρελού με κάποια χάρη, του παλαβού με αυτό εκφράζει μια Λεσβιακή - όχι Πλωμαρίτικη - παροιμία, που λέει: τσ' η λιγ' η παλαβάδα είναι στουλίδ' μιγάλου, δηλαδή και η παλαβάδα με μικρή δόση είναι μεγάλο στολίδι, χάρισμα).

Αλλά και οι Πλωμαρίτες είχαν την ιδέα πως διαφέρουν από τους υπόλοιπους Λέσβιους. Μια παλιά, ξεχασμένη πια παροιμία έλεγε: απού του Μπουρλό τσι μέσα-ε λουγιέσι πλιά Ρουμέσα.

(Από το Μπουρό και πιο μέσα - στο εσωτερικό του νησιού - δε λογαριάζεσαι πια σα ρουμέσια, Ρωμιά. Το Μπουρό είναι το πιο απομακρυσμένο από τις ακτές του Πλωμαρίου χωριό της περιοχής).

Η ιδέα που είχαν για τον εαυτό τους οι Πλωμαρίτες πως ήταν ελεύθεροι Έλληνες, οφείλονταν από τη μια στο γεγονός της χριστιανικής ομοιογένειάς τους και στην ανυπαρξία Τούρκικης διοίκησης και από την άλλη στην ομάδα από εκατό περίπου Έλληνες που ήρθαν από τις Κυκλάδες και την Πελοπόννησο μετά την απελευθέρωση της Ελλάδας από τον Τουρκικό ζυγό και διατήρησαν την Ελληνική υπηκοότητα με κάποια προνόμια που τους έδωσαν οι Τούρκοι.

**Για να μαθαίνετε τα νέα μας από το
internet επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:
www.plomarion.com**

Επιστροφή στην Άμαξο

Αντώνη Ν. Ανδριώτη

Συνεχεία από το προηγούμενο

Έχω ακούσει πολλές ιστορίες για γάτες-κυνηγούς. Μεγαλύτερη εντύπωση όμως μου έκανε η διήγηση της κυρά-Δέσποινας «τ' Μπιζιριού» για τα κυνήγια της γάτας της. Όπως διηγιόταν σε παρέα στο καφενείο της όπου είχε αρχίσει η κουβέντα, μια Σεπτεμβριανή νύχτα μετά τα μεσάνυχτα, κι ενώ το μελτεμάκι ανακάτευε σκόρπια ξερά φύλλα και σκόνη του χωματόδρομου, άκουγε θορύβους έξω από το πυργάκι της σαν από ελαφρύ βουβό πετροβολητό προερχόμενους. Ήταν τότε η εποχή, που πόρτες και παράθυρα δεν σφαλούσαν ποτέ, δεν κλείδωναν ερμητικά κι έτσι μπορούσες να απολαμβάνεις τη δροσιά της νύχτας και τον λαφρύ βουνήσιο αγέρα και συγχρόνως να έχεις καλή επαφή με τον έξω του σπιτιού χώρο. Αυτό το αίσθημα του βουβού πετροβολητού ήταν άγνωστο στην κυρά-Δέσποινα. Δεν ήταν άγνωστο όμως στους κυνηγούς που ξέρουν ότι αυτός ο θόρυβος προέρχεται από την «προσεδάφιση» των ορτυκιών που, κουρασμένα από το μακρινό τους ταξίδι, έρχονταν να ξαποστάσουν στα μέρη μας για να συνεχίσουν το ερχόμενο βράδυ το ταξίδι τους προς τις χώρες τις Αφρικής. Μέσα σ' αυτή την αγωνία της νύχτας, η κυρά- Δέσποινα μπόρεσε να αντιληφθεί τη γάτα της να μπαινοβγαίνει στο σπίτι. Μια-δυο και τρεις φορές μπαινοβγήκε η γάτα και συνέχιζε να το κάνει αυτό, πράγμα που έκαμε την κυρά-Δέσποινα να σηκωθεί από το στρώμα της για να δει τι γίνεται. Και έκθαμβη αντικρύζει ένα σωρό από ορτύκια που η γάτα-κυνηγός της τα έφερνε «κυνήγι», ένα-ένα στο σπιτικό της.

Για να μεταφέρουμε τις γάτες του σπιτιού στην εξοχή, δεν μπορώ να πω ότι είχαμε την σημερινή πολυτέλεια των μικρών κλουβιών που χρησιμοποιούμε σήμερα για την μεταφορά τους στα μέσα μαζικής μεταφοράς, αυτοκίνητα, πλοία και αεροπλάνα. Ούτε συνηθίζετο να τις κουβαλάμε στη αγκαλιά μας όπως γίνεται σήμερα. Στην εποχή του 1950, η πιο πολυτελής έκδοση ενός τέτοιου κλουβιού ήταν μια «μπούρδα», ένα τσουβάλι, από αυτά που χρησιμοποιούσαμε για να μαζεύουμε τις ελιές. Μια «μπούρδα» για κάθε γάτα ήταν ό,τι καλλίτερο μπορούσαμε νάχουμε, μια και η «μπούρδα» εξασφάλιζε τον αερισμό του εσωτερικού της χώρου και δεν υπήρχε πρό-

βλημα να πάθουν ασφυξία οι ένοικοί της. Βάζαμε τη γάτα στο σακί, το δέ-
ναμε καλά για να μη μας φύγει, και το κρεμούσαμε στο φορτωμένο υποζύ-
γιο που θα έκανε τη μεταφορά του οικιακού εξοπλισμού μας στην εξοχή
προσέχοντας να μην αφήσουμε περιθώρια να γίνουν οι γάτες πρόβλημα
του ζώου και βρεθούμε ξαφνικά να κυνηγούμε ένα «ξασμένου φουρτου-
μένου γαίδαρου».

**Μ'αυτό τον τρόπο ο Ντίνος και η Λουκία μεταφέρονταν στον πύργο μας
στην Άμαξο κάθε καλοκαίρι.** Και με τον ίδιο τρόπο επέστρεφαν στο σπίτι
μας στο Πλωμάρι κατά τα τέλη του Σεπτέμβρη. Ένα Σεπτέμβρη όμως, έγινε
κάτι απρόσμενο. Ο Ντίνος με την επιστροφή του στο Πλωμάρι, εξαφανίστη-
κε. Τον γυρεύαμε για μέρες αλλά δεν τον βρίσκαμε πουθενά. Το αναπάντε-
χο νέο μας ήλθε από τον **Δημήτρη Κουτλή**. Τον είδε, μας είπε, γύρω από
τον πύργο μας στην Άμαξο, απ' όπου είχε περάσει για να ποτίσει τον μπα-
χτσέ μας. Η χαρά μας ήταν απερίγραπτη που ξαναβρέθηκε ο Ντίνος και τα
παρακάλια μας στον Δημήτρη για να μας τον φέρει πίσω ήταν ατέλειωτα.
Ακουστήκαμε από τον Δημήτρη και πράγματι σε μια-δυο μέρες, μας έφερε
τον Ντίνο τσουβαλάτο.

Έγινε γιορτή στο σπίτι. Η φροντίδα μας ήταν πια να μη μας φύγει ξανά.
Πόρτες κλειστές με μόνη πρόσβαση στο κατώγι του σπιτιού, ο Ντίνος ήθε-
λε δεν ήθελε έμεινε για λίγο κοντά μας περιμένοντας, όπως αποδείχτηκε,
την ευκαιρία να το σκάσει. Και πράγματι, το κατάφερε. Τον χάσαμε για δεύ-
τερη φορά. Αλλά τούτη τη φορά, ξέραμε που θα τον βρούμε. Ήξερε τον
δρόμο του. Ένα δρόμο δέκα χιλιομέτρων που ποτέ δεν είδε και που ποτέ
δεν περπάτησε πριν την πρώτη του εξαφάνιση. Ένα δρόμο, όπου έβαλε τα
δικά του σημάδια και που τον βοήθησαν να γυρίσει στην Ιθάκη του, στην
ελευθερία του, στη μαγεία της φύσης, του κυνηγιού, της περιπλάνησης.

Εκεί, γύρω από τον πύργο θάμενε ο Ντίνος όλο τον χειμώνα, για να τον
βρούμε το επόμενο καλοκαίρι με τον ερχομό μας στον πύργο. Όπως και
έγινε. Όμως αυτή τη φορά ο Ντίνος είχε αλλάξει. Το τρίχωμά του είχε γίνει
πολύ πιο πλούσιο και είχε αρχίσει το άσπρο χρώμα του να δίνει τη θέση του
στο καστανοκόκκινο. Δεν ανέχετο τα νωχελικά χάδια και τα παιχνίδια μας.
Είχε «αγριέψει». Μόνο κλεφτά καταδεχόταν να πάρει λίγο από το φαγητό
που του προσφέραμε μαζί με τη Λουκία, που μάλλον τη σνομπάριζε συνε-
χώς. Ήταν όμως η χαρά μας να τον βλέπουμε τριγύρω και δεν κρύβαμε την
ελπίδα μας να τον δούμε να ημερεύει και να ξανασμίγει με το οικογενειακό

περιβάλλον. Μάταια όμως, το καλοκαίρι πέρναγε και ο Ντίνος δεν έλεγε να γυρίσει κοντά μας. Έτσι, με το τέλος της εξοχικής διαβίωσης ούτε που σκεφθήκαμε να προσπαθήσουμε να τον πιάσουμε και να τον μεταφέρουμε στο σπίτι μας στο Πλωμάρι. Τον αφήσαμε στη χαρά του περιβάλλοντος που διάλεξε, εκεί όπου ένιωθε σιγουριά και ελευθερία, στα μέρη, όπου, σαν ένα αγροτόπαιδο, απογαλακτίστηκε και ανάλαβε την ευθύνη της επιβίωσής του.

Όπως ο σκύλος, έτσι και οι γάτες ήταν απαραίτητοι σύντροφοί μας στην εξοχή. Πέρα από τη παιχνιδιάρικη συντροφιά τους, οι γάτες είχαν για μας πολλαπλή χρησιμότητα. Οι γάτες κρατούσαν τους ποντικούς μακριά από το σπίτι μια και η παρουσία και μόνο της γάτας έκανε επικίνδυνη κάθε απόπειρα εμφάνισής τους. Γιατί το κυνήγι του ποντικού ήταν από τα αγαπημένα κάθε γάτας. Ίσως γιατί τις μαθαίναμε να είναι έτσι. Ίσως γιατί δεν τους παρείχαμε τη νωχέλεια των σημερινών διαμερισμάτων. Ίσως γιατί ήταν πιο κοντά στη φύση τους απ' ό,τι τα καλοπεριποιημένα γατιά ράτσας που απολαμβάνουν τη ζεστασιά τής θέρμανσης και της πολυθρόνας του σπιτιού. Οι γάτες στην εξοχή καθάριζαν και το χώρο γύρο από τον πύργο από κάθε λογής σερνούμενο. Κανένα από τα κινούμενα ζώυφια δεν μπορούσε να μην τραβήξει την προσοχή τους. Πεταλούδες κάθε λογής, «χαμπαρτζήδες», σιμιαμίδια, φιδάκια μικρά ήταν όλα τους κάτι μεταξύ γεύματος και παιχνιδιού τους.

Και μια και γίνεται λόγος για σερνούμενα, θυμήθηκα το φόβο που μας καταλάμβανε στο άκουσμα τής εμφάνισης ενός μεγάλου φιδιού. Ίσως γιατί δεν είχαμε καταλάβει ότι κάποια από τα είδη των φιδιών είναι κι αυτά της οικογένειας των ... οικόσιτων ζώων! Και αναφέρομαι στο φίδι τη γαλή, το επονομαζόμενο «**λαφιάτη**» που αρέσκεται να γυροφέρνει στα νταβάνια των σπιτιών κυνηγώντας ποντικούς, ένα από τα καλλίτερα εδέσματά του. Κάθε πύργος είχε και το δικό του λαφιάτη. Έλα όμως που ποτέ δεν καταλάβαμε αυτή τη συνύπαρξη;

Και πώς είναι δυνατόν να γίνει κάτι τέτοιο όταν από καιρού εις καιρόν γίνεσαι απρόσμενα μάρτυρας της παρουσίας του στη κρεβατοκάμαρά σου ή στη κουζίνα σου; Μια τέτοια εμπειρία είχαμε κι εμείς στον πύργο μας ένα καλοκαίρι. Για πρώτη φορά είδαμε τον σερνούμενο συγκάτοικό μας, γύρω στα δύο μέτρα μήκος, να σέρνεται/κρέμεται στον τοίχο της κουζίνας προς το μέρος όπου ήταν κρεμασμένο το «φανάρι», όπως είναι γνωστό το αερι-

ζόμενο ντουλάπι, το ψυγείο, του κάθε σπιτιού.

Οι μεγαλύτεροι απέδωσαν αυτή την εμφάνιση του φιδιού στη μυρωδιά του γάλατος που φυλάγαμε στο φανάρι. Αυτό όμως λίγο μας ενδιέφερε. Από τη στιγμή εκείνη ο φόβος μάς είχε κυριεύσει όλους. Νιώθαμε ότι παντού βλέπαμε το φίδι. Ότι κρυβόταν σε κάθε γωνιά του σπιτιού, στις ντουλάπες, στα στρωσίδια των κρεβατιών, στους αποθηκευτικούς χώρους του σπιτιού, παντού. Η ζωή της εξοχής εκείνο το καλοκαίρι είχε γίνει εφιάλτης. Και τούτο γιατί ποτέ δεν μας περνούσε από το μυαλό ότι όσο φόβο νιώθαμε εμείς για το φίδι, άλλο τόσο ένιωθε κι αυτό όταν μας έβλεπε, πράγμα που το έκανε να εξαφανίζεται σαν αστραπή μόλις μας αντίκριζε. Αυτή η συμπεριφορά του φιδιού έκανε και πολύ δύσκολο τον εντοπισμό του και την εξόντωσή του. Έτσι άρχισαν οι διαβουλεύσεις μεταξύ των μεγάλων και με συμπαρεριστές που βίωναν ή βίωσαν τέτοιο πρόβλημα για το πώς θα μπορούσαμε να απαλλαγούμε από το φίδι, τον δράκο του σπιτιού μας.

Οι προτάσεις μας έρχονταν βροχή. Μην αφήνετε γάλα στο φανάρι, η πιο άμεση και η πιο απλή. Μην επιχειρήσετε να πυροβολήσετε το φίδι με το κυνηγητικό σας όπλο γιατί η τουφεκιά γίνεται μπούμεραγκ και σκοτώνει τον πυροβολητή γιατί το φίδι, το κάθε φίδι, είναι στοιχειωμένο. Μια άλλη πάλι πρόταση ελεύθερη από δεισιδαιμονικές προλήψεις, απλή στην εφαρμογή της, ήταν να καπνίσουμε όλο το σπίτι με έντονης οσμής υλικό για να «μπουλαγκίσουμε» το φίδι και να σηκωθεί να φύγει. Και μάλιστα υπήρχε και η συνταγή, θα έπρεπε να χρησιμοποιήσουμε το καπνό από καϊόμενο «παλιουπάπτσου».

Τρέξαμε στο λαγκάδι, βρήκαμε ένα παλιουπάπτσου, το βάλαμε σ' ένα κουβά και το παραδώσαμε στη φωτιά. Όταν άρχισε να βγάζει καπνό από το κάψιμό του, φέραμε τον κουβά με το φλεγόμενο παλιουπαπούτσου στην αυλή του σπιτιού, αφού προηγουμένως είχαμε φροντίσει να κλείσουμε ερμητικά παράθυρα και πόρτες, για να έχουμε καλό αποτέλεσμα και πλαντάξει κάθε ζωντανό συρνούμενο του πύργου. Σε λίγο όλος ο πύργος κάπνιζε σαν καμίνι και όλος ο γύρω χώρος βρώμαγε του σκασμού. Κι εμείς παραμονεύαμε μπας και βγει το φίδι και μπορέσουμε να το σκοτώσουμε. Περιττό να σας πω ότι μείναμε με τα φτυάρια στο χέρι πνιγμένοι στη μπόχα του καμένου παπουτσιού κι ότι όλο το σπίτι βρώμαγε για δυο-τρεις μέρες.

Συνεχίζεται

ΠΛΩΜΑΡΙ

(του ανταποκριτού μας)

Τον Οκτώβριο μήνα και συγκεκριμένα στις 11 Οκτωβρίου **λόγω συνταξιοδότησης του π. Ευστρατίου με την συμπλήρωση 50 ετών Ιερατικής Διακονίας** έγινε σε πανηγυρική ατμόσφαιρα η παράδοση και παραλαβή από τον ένα εφημέριο του Αγ. Νικολάου **π. Ευστάθιο Μεταξή**, εφημέριο μέχρι τούδε Παλαιοχωρίου, ο οποίος υπηρέτησε σαν Διάκονος του Αγ. Νικολάου τα έτη 1982-83 και απ' ότι ο ίδιος μας είπε γεννήθηκε την ημέρα του Αγ. Νικολάου, χειροτονήθηκε Διάκονος στον Αγ. Νικόλαο Πλωμαρίου και πρεσβύτερος στον Ναό του Αγ. Νικολάου Πλωμαρίου. Ευτυχής συγκυρία.

Στην εκδήλωση αυτή ο Ναός του Αγ. Νικολάου στο Πλωμάρι γέμισε κόσμο και νόμιζε κανείς ότι είναι η εορτή του Αγίου Νικολάου.

Εκτός του κόσμου που γέμισε ο Ναός παρευρέθηκαν και όλες οι Τοπικές Αρχές μ' επικεφαλής τον κ. **Δήμαρχο Δημ. Βαρβαγιάννη**, τον πρώην Δήμαρχο κ. **Μαμάκο**, τον νέο Βουλευτή Λέσβου κ. **Γαληνό**, τους νέους και παλιούς εκκλησιαστικούς Επιτρόπους του Ναού και γενικά γέμισε η εκκλησία κόσμο.

Επακολούθησαν θερμές ομιλίες του π. Ευστρατίου Μανωλέλη, του Δημάρχου Πλωμαρίου και του διαδόχου του π. Ευσταθίου.

• **Στις 26 Οκτωβρίου εορτή του Αγ. Δημητρίου** εόρτασαν το παρεκκλήσι του Αγ. Δημητρίου στο Πλωμάρι στη συνοικία Αγ. Ιωάννου και το εξωκκλήσι του Αγίου Δημητρίου στο Μεγαλοχώρι με την συμμετοχή αρκετού κόσμου.

• **Στις 28 Οκτωβρίου** έγινε η καθιερωμένη δοξολογία στον Ι. Ναό του Αγ. Νικολάου με την συμμετοχή των Τοπικών Αρχών, των μαθητών και μαθητριών των σχολείων Λυκείου - Γυμνασίου, Τεχνικού Λυκείου, Δημοτικών σχολείων και πλήθους κόσμου.

Μετά το τρισάγιο στο ηρώο των πεσόντων έγινε παρέλαση της μαθητιώσας νεολαίας του Πλωμαρίου, που χειροκροτήθηκε. Επακολούθησε δεξίωση από τον κ. Δήμαρχο σε καφετέρια του Πλωμαρίου.

• **Στις 8 Νοεμβρίου εορτή των Ταξιάρχων** έγινε στο Πλωμάρι στο Μητροπολιτικό Ναό του Αγ. Νικολάου δοξολογία για την απελευθέρωση του νησιού μας από τον Τουρκικό ζυγό και αξίζει να σημειωθεί και να το γνωρίζουν όλοι, προ παντός οι νεώτεροι ότι από τους Δημογέροντες του Πλωμαρίου και από ορισμένα παληκάρια της εποχής εκείνης του 1912 ζητήθηκε από τον Ναύαρχο Κουντουριώτη, που ήταν στη Λήμνο με το θρυλικό ΑΒΕΡΩΦ ν' απελευθερώσει το νησί μας.

Στη δοξολογία παρευρέθηκαν οι Τοπικές Αρχές, όλα τα σχολεία και πλήθος κόσμου. Για τη σημασία της εορτής μίλησε η καθηγήτρια **κ. Μωραΐτου**.

• **Στις 9 Νοεμβρίου** γιορτάστηκε στο εξωκκλήσι του ο Αγ. Νεκτάριος.

• **Στις 21 Νοεμβρίου εορτή των Εισόδων της Θεοτόκου** γιορτάστηκε πανηγυρικά η μεγάλη αυτή γιορτή στην Παναγία στα Κουτρούλια με τη συμμετοχή αρκετών προσκυνητών. Για την μεγάλη αυτή γιορτή μίλησε ο π. Ευστράτιος και στο τέλος ευχαρίστησε τον κ. Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο, που αποπεράτωσαν ύστερα από πολλά χρόνια και τσιμεντόστρωσαν όλο το δρόμο μέχρι τα Κουτρούλια κι έτσι τώρα θα μπορούν να πηγαίνουν και τα TAXI στην εκκλησία.

• **Στις 30 Νοεμβρίου εορτή του Αγ. Ανδρέα**, έγινε πανηγυρική θεία λειτουργία στο εξωκκλήσι του Αγ. Ανδρέα στο Κάτω Χωριό, που παλαιότερα ήταν ενορία, τότε που είχε όπως και η Λεύρα αρκετούς κατοίκους.

• **Στις 6 Δεκεμβρίου εορτή του Πολιούχου της πόλης μας Αγ. Νικολάου** έγινε πανηγυρική θεία λειτουργία στον πανηγυρίζοντα Ναό με την συμμετοχή του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου μας κ.κ. Ιακώβου, που μίλησε επικαίρως.

Στο τέλος της θείας λειτουργίας έγινε δοξολογία για τις Ναυμαχίες Έλλης και Λήμνου και μίλησε ο Διοικητής του Ναυτικού Σταθμού Λέσβου.

Επακολούθησε λιτάνευση της Ιεράς Εικόνας και των Αγίων λειψάνων, που την πλαισίωναν άνδρες του Πολεμικού μας Ναυτικού. Έλαβαν μέρος όλες οι Τοπικές Αρχές, ο Υφυπουργός κ. **Σηφουνάκης**, ο νέος Βουλευτής Λέσβου κ. **Σπύρος Γαληνός**, ο Δήμαρχος Πλωμαρίου, Αξιωματικοί του Πολεμικού μας Ναυτικού, του Στρατού, του Λιμενικού Σώματος και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Λέσβου.

• **Στις 19 Δεκεμβρίου** ημέρα Σάββατο έγινε η καθιερωμένη κάθε χρόνο εκδήλωση του Φροντιστηρίου Ξένων Γλωσσών ΠΛΑΤΩΝΑΣ που είναι υπό την Δ/ση της κ. **Δήμητρας Λαγουτάρη**. Πράγματι στη Χριστουγεννιάτικη αυτή εκδήλωση έλαβαν μέρος αρκετά παιδιά του Φροντιστηρίου αγόρια και κορίτσια με διάφορα τραγούδια στην αγγλική, χορούς και σκέτς για τα Χριστούγεννα και το νέο έτος. Απονεμήθηκαν στους μαθητές βραβεία για την επιτυχία τους PROFISENSY και LOOYER.

• **Την Δευτέρα 21 Δεκεμβρίου** έγινε η Χριστουγεννιάτικη εορτή του Δημοτικού Παιδικού Σταθμού Πλωμαρίου και όλα τα παιδάκια είπαν τα ποιήματά τους και τραγούδησαν Χριστουγεννιάτικα και Πρωτοχρονιάτικα τραγούδια.

Η μεγάλη γιορτή των Χριστουγέννων γιορτάστηκε στο Πλωμάρι με την συμμετοχή αρκετού κόσμου στις 3 ενορίες από πολύ πρωί 5-8,30 π.μ.

• **Στις 31 Δεκεμβρίου έγινε η κοπή της Βασιλόπιτας στο Μιχαλέλειο Γηροκομείο Πλωμαρίου** με τη συμμετοχή του Ιερού Κλήρου, των Τοπικών Αρχών μ' επικεφαλής τον κ. Δήμαρχο και αρκετών συμπολιτών μας. Μοιράστηκαν δώρα στα γεροντάκια μας και όλοι μαζί έψαλαν τα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς, ευχήθηκαν όλοι Καλή χρονιά και επακολούθησε δεξίωση όλων των παρισταμένων.

Το Γηροκομείο μας όπως κάθε χρόνο στολισμένο και πολύ καθαρό.

Ε.Γ.Μ.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2009: SOS

Σε αντίθεση με ό,τι έκανα κάθε καλοκαίρι, φέτος η βόλτα μου στην Άμαξο ήταν βιαστική μια και η παραμονή μου στο Πλωμάρι ολιγοήμερη. Η βόλτα μου ήταν «προσκυνηματική» στα «μέτερα» για ένα δρόσισμα ψυχής και πνεύματος, για μια επαναβεβαίωση του ερωτά μου με τα μέρη των παιδικών μου βιωμάτων. Αφού άναψα ένα κερί στην Αηδονιάτισσα, με το αυτοκίνητο προχώρησα σιγά-σιγά πιο μέσα προς το κτήμα μας. Πήγα πρώτα κατ' ευθείαν προς τον Άγιο Δοντά (Άγιο Αντύπα) να ανάψω ένα κερί στη χάρη του αλλά και να δω τα αποτελειώματα του εξωκκλησιού αυτού μετά την ολοκληρωτική καταστροφή που του επεφύλαξε το καταπλάκωμά του από το πέσιμο του πεύκου που είχε τόσα χρόνια δίπλα του, στον περίγυρό του.

Η χαρά μου για την επιμελημένη αναστήλωση του παρεκκλησίου, αμαυρώθηκε από την εικόνα που είδα κατά μήκος της λαγκαδιάς από την Αηδονιάτισσα μέχρι τον Άγιο Δοντά. Οι καρυδιές λιγοστές, οι πιο παλιές εδώ και αρκετό καιρό ξηραμένες, και τα πλατάνια, μικρά και μεγάλα όλα ανεξαιρέτως, κιτρινισμένα λες και βίωναν ένα πρώιμο φθινόπωρο. Στα πρόθυρα της ξηρασίας και του αφανισμού τους παρά τα όχι-και-κακά επίπεδα βροχής που είχαμε εφέτος στην περιοχή.

Με μιας, σκέψεις ανάκατες με θυμό και οργή μου αλλάζουν τη διάθεση και χαρά της επίσκεψής μου. Θυμήθηκα την παρόμοια κατάσταση που αντιμετώπισα με τις καρυδιές μας το 1979, όταν τις έβλεπα να ξηραίνονται η μια μετά την άλλη χωρίς κάποια προφανή αιτία. Τότε, για να λύσω τον γρίφο αυτό της καταστροφής, πήρα χώμα κοντά από τις ρίζες της κάθε καρυδιάς και το έστειλα για εξέταση στο Ίδρυμα Μπενάκη στην Αθήνα. Η απάντηση που πήρα με διαβεβαίωνε ότι η ξήρανση των καρυδιών οφείλετο στην τοξικότητα του εδάφους. Η ανάκληση αυτής μου της εμπειρίας, με κάνει να σκεφτώ ότι φέτος φαίνεται να είχαμε μια ... αύξηση της τοξικότητας, για να συμπεριλάβει και τα πλατάνια της λαγκαδιάς. Ίσως να είναι πράγματι αυτός ο λόγος. Αλλά αυτή η σκέψη δεν με καθησυχάζει. Κι άλλες σκέψεις περνούν από το μυαλό μου. Μήπως άραγε έχει πιάσει πάτο ο υδροφόρος ορίζοντας της περιοχής από τα χιλιοτρυπήματά της εδώ κι εκεί;

Μήπως άραγε υπάρχει κάποια χωματερή που μπορεί να επηρέασε την περιοχή; Μήπως τα χίλια-δυο ραντίσματα μαζί με τα αγριόχορτα αρχίζουν τώρα να κατατρώνουν και τα στολίδια της λαγκαδιάς; Μήπως... Μήπως... (που τελειωμό δεν έχουν).

Ένα είναι σίγουρο. Ότι τα πλατάνια με το κιτρίνισμά τους στέλνουν ένα sos σωτηρίας προς όλους μας. Μας ικετεύουν να τα βοηθήσουμε. Γι' αυτό κάθισα κι έγγραψα τις γραμμές αυτές.

Να παρακαλέσω τους αρμόδιους φορείς να διερευνήσουν το θέμα και να προτείνουν λύση του πριν είναι πια αργά. Να ευελπιστώ ότι θα εισακουστώ;

Αντώνης Ν. Ανδριώτης

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ο καπετάν Γρηγόρης ήταν ναυτικός, από σαράντα ημερών παιδί, όπως έλεγε. Ο πατέρας του παλιός ναυτικός και αυτός, όταν τον «σαράντισε» η μάνα του και βγήκε από την εκκλησιά, τον πήρε, τον κατέβασε στην παραλία και τον έβρεξε με θαλασσινό νερό. Έτσι τήρησε το παλιό έθιμο, ξεχασμένο τώρα, που είχαν οι ναυτικοί της εποχής εκείνης.

Σε ένα από τα τελευταία του ταξίδια με το μεγάλο ξύλινο καϊκι του «Κυροπούλ'» που διήρκησε δύο με τρεις μήνες περίπου, έφτασε στο Πλωμάρι παραμονές των Φώτων. Μπήκε μέσα στο παλιό λιμάνι αλλά στάθηκε αδύνατο να δέσει, γιατί φυσούσε δυνατός νοτιάς, θαλασσοπνίχτης και τα τεράστια κύματα που καβάλαγαν τα «μπλόκια», ανάγκασε το πλήρωμα να ψευτοδέσει «αρόδου», με αναμμένες τις μηχανές στη μέση του λιμανιού. Προβλήτα αξιόλογη στο λιμάνι δεν υπήρχε. Ο δυνατός αέρας και τα κύματα κάθε στιγμή μπορούσαν να τους ρίξουν έξω. Το πλήρωμα παρέμενε μέσα στο πλοίο, σε ετοιμότητα, μέχρι να καταλαγιάσει ο καιρός.

Στο σπίτι του καπετάν Γρηγόρη που ήταν λίγο πιο πάνω από το λιμάνι, προς το Πρασκόδι, η γυναίκα του, κυρά Μαρία, που είδε το καϊκι να «παλαμοδέρνει» με τον καιρό, κουκουλώθηκε με μια κουβέρτα και από το ανοιχτό παραθύρι μια κοιτούσε τη θάλασσα και μια προς τον Αι Νικόλα που ήταν κοντά στο σπίτι, άρχισε τα κλάματα και τα παρακάλια. Η μέρα πέρασε και παρόλες τις ικεσίες και τα τάματα, ο νοτιάς φουσκομανούσε ασταμάτητα. Η νύχτα τη βρήκε κουκουλωμένη εκεί στο παραθύρι. Ξημέρωσε, ήλθε το βράδυ και ο καιρός δεν έλεγε να πέσει. Τα παρακάλια στον Αι Νικόλα, στη Παναγιά και σε όσους αγίους ήξερε δεν έφεραν αποτέλεσμα.

Τη Τρίτη μέρα το πρωί, όταν τα πράγματα άρχισαν να «στενεύουν», γιατί κανείς δεν ήξερε πόσο θ' άντεχε το παλιό σκαρί με τη μηχανή που δούλευε ακατάπαυστα, αλλά και το πετρέλαιο που κόντευε να τελειώσει, η κυρά Μαρία στάματησε τα παρακάλια και θυμωμένη άρχισε να μαλώνει τον Αι Νικόλα και την Παναγιά και σαν σε μοιρολόι έλεγε και ξανάλεγε: «εμ' όχ' Αι Νικόλα τσι Παναγιά να τουν' πνιξίτι μπρουστά στα μάκια μ', όχ' πια»...

Αυτό κράτησε μέχρι τη τετάρτη μέρα, παραμονή των Φώτων, που ο αγέρας έπεσε, το καϊκι κατάφερε να δέσει και ο καπετάν Γρηγόρης πήγε επιτέλους στο σπίτι του. Εκεί αφού πέρασε πρώτα από το «κατώι», απαραίτητη διαδικασία για τους ναυτικούς που γύρναγαν από τα ταξίδια, όπου η γυναίκα του τον έπλυνε με ζεστό νερό, για ν' απομακρύνει, εκτός από τη βρωμιά, τους ψύλους

και τους κοριοούς οι οποίοι αφθονούσαν μέσα στο караβόσκαρο.

Όταν καταλάγιασαν τα πράγματα και η κυρά Μαρία είπε στον άντρα της για το θυμό της και το μάλωμα που έκανε στο Αι Νικόλα και τη Παναγιά, εκείνος το κράτησε και όταν ήθελε να την πειράξει καμιά φορά έλεγε: «δηλαδή ρε Μαριώ δε θα σι πείραζι να μι πνίξουν πίσω από τα μάκια σ' ;».

Σε τέτοιες δύσκολες συνθήκες δούλευαν οι παλιοί ναυτικοί οι οποίοι για να θρέψουν τις οικογένειές τους, όργωναν τις θάλασσες πάλευαν με τους αγέρηδες για να μπορέσουν να τα «φέρουν βόλτα στη ζωή».

Κλεάνθη

Το πάρκο!!!

Επί Δημαρχίας Γρηγόρη Τραγάκη, στα 1958/1959, έγινε το πάρκο στην πλατεία του Πλωμαρίου μας. Σχεδιάστηκε από τους τότε γεωπόνους Γιώργο Καμνορώκη, Φώτη Μαρκέλλη και Νίκο Μαυραγάνη. Δενδροφυτεύθηκε από τους δεύτερο και τρίτο, οι οποίοι επιμελήθηκαν και κατά τα επόμενα χρόνια της εσωτερικής αρχιτεκτονικής του.

(Για τις πληροφορίες αυτές ευχαριστώ τους Γιάννη Καμπά, Δημ. Βουλγαρέλλη και Αριστομένη Θεοδωρίδη).

Αργότερα, κατά καιρούς, έγιναν διάφορες παρεμβάσεις πετυχημένες στο εσωτερικό του, που δε στέριωσαν, χοντροκομμένες στον περίγυρό του, που τελευταία βελτιώθηκε. Έτσι, με το χαμήλωμα του τοίχου, και το πάρκο ανασαίνει και ο κόσμος το απολαμβάνει, βλέποντας το εσωτερικό του, το λιμάνι και την πέρα απ' αυτό θάλασσα του Αιγαίου μας.

Στη δεκαετία του 1990 ολοκληρώθηκε το πολεοδομικό σχέδιο του Πλωμαρίου. Αν και μ' αυτό χαράχθηκαν δρόμοι, πλατείες, παιδικές χαρές, οικόπεδα καινούργια κι άλλα αχρηστεύθηκαν, σε βουνά και σε λαγκάδια, αν και επεκτάθηκε το πάρκο προς το Δημαρχείο, με αποτέλεσμα να καταλαμβάνεται σχεδόν η μισή πλατεία, κανένας αυτεπάγγελτα δεν αντέδρασε σ' αυτά τα εκτρώματα. Και το χειρότερο. Κάποιοι από τους σημερινούς θέλουν να μεγαλώσουν το πάρκο, εφαρμόζοντας το σχέδιο, χωρίς ενημέρωση του κόσμου για τις επιπτώσεις.

Προτείνεται να επισκεφθείτε το Λιμενικό Ταμείο Μυτιλήνης για να δείτε το τοπογραφικό διάγραμμα, όλοι που ενδιαφέρεστε για το Πλωμάρι μας. Ύστερα να υποχρεώσουμε τη σημερινή ή την αυριανή Δημοτική Αρχή να θέσει το θέμα αυτό σε δημοψήφισμα, ώστε εμείς όλοι ν' αποφασίσουμε αν σχεδόν όλη η πλατεία θέλουμε να γίνει πάρκο και μέσα σ' αυτό επέκταση των καφέ και λοιπών κέντρων.

Στρατής Ψαρράς

Πρόταση για την χωροθέτηση των νέων Δήμων από τους Συλλόγους του Πλωμαρίου

Αγαπητοί συμπατριώτες

Σας στέλνουμε την πρόταση των Συλλόγων Πλωμαρίου για την συνένωση των Δήμων που αφορά την περιοχή μας με την παράκληση να την προωθήσετε όπου μπορείτε έτσι ώστε να αποτραπούν τα σχέδια που έχουν δει το φως της δημοσιότητας και προτείνουν ως έδρα του νέου συνενωμένου Δήμου το Ντίπι ή άλλο οικισμό. Όπως αντιλαμβάνεστε το θέμα αυτό είναι ζωτικότατο για την περιοχή μας και είναι αυτονόητο να χρησιμοποιήσουμε κάθε δυνατότητα ώστε να παραμείνει στο Πλωμάρι η έδρα του νέου Δήμου.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Μπορείτε να διαβάσετε τη συνέχεια στο Blog www.plomarinews.gr

Στη Σμύρνη δεν χαιρετούν

Σας έγραψα το περιστατικό που συνέβη στη γιαγιά μου, που ντροπιάστηκε γιατί πέρασε καβάλα το τσαρά του Παλιοχωρίου.

Και πήραμε μια γνώμη για τις γυναίκες της τότε εποχής.

Θέλω να σας αναφέρω ένα άλλο περιστατικό που συνέβη τότε στη Σμύρνη. Έτσι ακόμα να πάρετε για γνώμη.

Πάντως δεν πιστεύω να ήταν γενικό για όλες τις γυναίκες ας το ονομάσουμε μειονέκτημα.

Μια χωριανή μας (Παλαιοχώρι) είχε κόρη στην Σμύρνη, νομίζω ότι ήταν οικιακή βοηθός σε κάποιο σπίτι. Τότε η Σμύρνη ήταν πολύ γνωστή λόγω της αποστάσεως με το νησί μας. Τότε υπήρχαν στο Πλωμάρι πολλά πλοία (ξύλινα) μικρά και μεγάλα, εμπορικά κάπου (120) εκατόν είκοσι και διέσχιζαν το Αιγαίο Πέλαγος, τη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο. Γιατί τότε πολλοί έμποροι Πλωμαρίτες λαδιού και σαπουνιού είχαν σε πολλές πόλεις γραφεία και εμπορεύονταν τα προϊόντα αυτά. Έτσι το νησί μας είχε περισσότερη επικοινωνία με τη Σμύρνη.

Μια μέρα η χωριανή μας εκεί που περιέσχιζε την αγορά της Σμύρνης ίσως μαζί με την κόρη της ή κάποια γνωστή της και περπατώντας μπροστά στα καταστήματα, έβλεπε τις κούκλες που διαφήμιζαν διάφορα φορέματα, και χαιρετούσε νομίζοντας ότι ήταν κοπέλες που κάθονται μπροστά στα καταστήματα. Αυτό συνέβη πολ-

λές φορές, σε όποια καταστήματα έβλεπε τέτοιες κούκλες. Στενοχωριόταν που δεν ανταπέδιδαν τον ανάλογο χαιρετισμό. Αργότερα που έφθασε στο σπίτι, αγανακτισμένη είπε: “καλά δεν χαιρετούν εδώ, δέκα φορές χαιρέτησα κοπέλες στην αγορά και καμμία δεν χαιρέτησε».

Θέλω να πω ότι την εποχή εκείνη οι γυναίκες σπανίως έβγαιναν έξω από το χωριό τους. Τότε δεν υπήρχαν τα μέσα επικοινωνίας, ούτε ραδιόφωνα, ούτε τηλεοράσεις, και έτσι ήταν κλεισμένες σ’ ένα στενό περιβάλλον, σε αντίθεση με τους άνδρες, αυτοί ταξίδευαν έξω από το νησί, από την Ελλάδα για να βελτιώσουν την θέση της οικογένειάς τους.

Πλωμάρι 20/9/2009
Δημήτριος Π. Βουλγαρέλης

Από τις εκδόσεις “Αιολίδα” κυκλοφόρησε το δίτομο έργο
“Ο άγνωστος Ελύτης της Μυτιλήνης”
Του συγγραφέα Δημήτρη Νικορέτζου
Λίγα λόγια για το έργο και τον συγγραφέα

Ύστερα από έρευνα και μελέτη 20 και πλέον χρόνων, ο γνωστός Μυτιληνιός πολυβραβευμένος ποιητής, δοκιμιογράφος και ερευνητής Δημήτρης Νικορέτζος ολοκλήρωσε ένα έργο - σταθμό για τα λεσβαϊκά και τα ελληνικά γράμματα. Σε δύο τόμους, σε 1000 περίπου σελίδες οι αναγνώστες, οι μελετητές, οι χιλιάδες φίλοι της ποίησης του μεγάλου μας Νομπελίστα ποιητή θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν, να καλύψουν καλύτερα, τη στενή σχέση του Οδυσσέα Ελύτη με τη Λέσβο, το νησί των προγόνων του, που σημάδεψε και τον ίδιο και αποτέλεσε ένα ποιητικό «πεδίο αναφοράς». «Στη Λέσβο προσορμίζεται η φορηγίδα της ποίησής του και εδώ προσαγκυρώνονται τα πλέον στιβαρά της αρχέτυπα», γράφει χαρακτηριστικά ο Δημήτρης Νικορέτζος.

Ο συγγραφέας με το γνήσιο απολαυστικό, λυρικό και ευφρόσυνο λόγο του μας παρουσιάζει ανάμεσα στα άλλα τα γενεαλογικά του Ελύτη με όλους τους κλάδους και τα παρακλάδια της οικογένειάς του, τα ταξίδια του Ελύτη στη Λέσβο, τα σπίτια ενδιαιτήματα του Ελύτη στο νησί (καταγραφή και περιγραφή των σπιτιών και φωτογραφικό οδοιπορικό σ’ αυτά), την παρουσία του στα εγκαίνια του Μουσείου Θεόφιλου το 1965 και του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης-Τερνιάντ το 1979, την αναγόρευσή του σε επίτιμο δημότη της πόλης της Μυτιλήνης το Σεπτέμβριο του 1978, την παρουσία του στα εγκαίνια του πλοίου «Οδυσσέας Ελύτης» της ΝΕΛ στο λιμάνι της Μυτιλήνης το 1983 και την ονοματοδοσία της λεωφόρου «Οδυσσέας Ελύ-

της» στη Μυτιλήνη το 1986, τις εκδηλώσεις των λεσβιακών πολιτιστικών σωματείων για την ποίησή του εν ζωή και μεταθανατίως και τη μετονομασία του Αεροδρομίου Μυτιλήνης σε Αερολιμένα «Οδυσσέας Ελύτης». Επίσης, μια σειρά από κείμενα και συνεντεύξεις του, στα οποία αναφέρεται στη Λέσβο καθώς και μια εξαιρετική εμβριθή, φιλολογική και κριτική ανάλυση της θέσης που έχει η Λέσβος στο ποιητικό έργο του Ελύτη.

Αξιοσημείωτο και αξιομνημόνευτο είναι το αρχειακό φωτογραφικό και εικαστικό υλικό που πλαισιώνει τα κείμενα. Πολλές από αυτές τις φωτογραφίες που έρχονται για πρώτη φορά στο φως, είναι αψευδείς μάρτυρες της πολύχρονης σχέσης του Ελύτη με τη Λέσβο. Για παράδειγμα, δημοσιεύεται φωτογραφία του Ελύτη με τον Ανδρέα Εμπειρίκο στη βεράντα της έπαυλης του θείου του Ελύτη, Θρασύβουλου Αλεπουδέλλη, στη Σουράδα της Μυτιλήνης, όταν πήγαν την Άνοιξη του 1935 να βαδίσουν στα ίχνη του Θεόφιλου.

Το δίτομο αυτό έργο που κυκλοφορεί σε μια αψεγάδιαστη έκδοση από το Λεσβιακό εκδοτικό οίκο «Αιολίδα» της «Επικοινωνίας Λέσβου», συνιστά μια ανεκτίμητη κατάθεση, μια προσφορά του Δημήτρη Νικορέτζου, μια ασφαλή πυξίδα για να ακολουθήσουμε βήμα-βήμα όλη την πολυεπίπεδη εσωτερική διαδρομή της Λεσβοπορείας του «δικού» μας ποιητή με την παγκόσμια αναγνώριση.

Δημήτρης Νικορέτζος:

Ο ποιητής δοκιμογράφος και κριτικός Δημήτρης Νικορέτζος γεννήθηκε στις 7 Μαΐου 1944 στην Κωνσταντίνα Ρουμανίας, από Λέσβιους γονείς και επαναπατρίστηκε στην Ελλάδα το 1950. Σπούδασε στη Φυσικομαθηματική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και σταδιοδρομεί ως καθηγητής Φυσικής. Στα γράμματα πρώτος τον παρουσίασε ο **Στρατής Μυριβήλης** και στη συνέχεια ο **Γεώργιος Βαλέτας**, που τον έπεισε να εκδώσει την πρώτη του ποιητική συλλογή «Στοχασμοί στο ημίφως», την οποία προλόγισε με φιλόφρονες λόγους. Έχει συνεργαστεί κατά καιρούς στις εφημερίδες «**Το Βήμα**» και «**Η Καθημερινή**» με άρθρα και επιφυλλίδες (στην τελευταία, για ένα διάστημα, δημοσίευε βιβλιοκρισίες του) και σε εγκυρότερα λογοτεχνικά περιοδικά. Την εξαετία 1993-1998 κράτησε τη μόνιμη στήλη κριτικής του ποιητικού λόγου στη «**Νέα Εστία**». Έχει δημοσιεύει αισθητικά δοκίμια, μελέτες, πεζογραφήματα, κ.λ.π. παράλληλα με την κύρια ενασχόλησή του που είναι η ποίηση.

Η πνευματική του δράση υπήρξε πολυδιάστατη. Ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την έρευνα και θεωρία της ποίησης, γράφοντας πληθώρα σχετικών μελετημάτων. Με πρόσκληση του Ακαδημαϊκού **Κωνσταντίνου Τρυπάνη**, ανέλαβε τη φιλολογική φροντίδα του ποιητικού του έργου κι επιμελήθηκε τις συλλογές του «Καταλεπτόν» και «Σωρός».

Από συνειδητή επιλογή δεν εντάχτηκε σε λογοτεχνικά Σωματεία. Στο παρελθόν, για μικρό χρονικό διάστημα, είχε διατελέσει μέλος του Δ.Σ. του Φ.Σ. «Παρνασσός», στο Φιλολογικό Τμήμα, επί Προεδρίας Γεωργίου Παπαχατζή. Το ογκώδες τρίτομο ιστορικοφιλολογικό του χρονικό **Κόπανος, ο Ρωμικός της Σμύρνης** ο ημερήσιος τύπος χαρακτήρισε «εθνικό έργο». Επίσης το έργο “Οι κύκνοι δεν θα κλάψουν απόψε” (2000) μεταφράστηκε από την UNICEF σε όλες τις γλώσσες του κόσμου, μετά από γνωμοδότηση αρμόδιας επιτροπής του ΟΗΕ για το πανανθρώπινο μήνυμα που εμπεριέχει για τα απροστάτευτα παιδιά. Το 1961 παιδικό ποίημά του, που έγραψε ως μαθητής Γυμνασίου, αντιπροσώπευσε την Ελλάδα - υπό την αιγίδα του κράτους - στον παγκόσμιο διαγωνισμό παιδικής ποίησης της «Αμερικανικής Ποιητικής Εταιρείας», όπου καταξιώθηκε με έπαινο, ανάμεσα σε ποιητές που συμμετείχαν από όλο τον κόσμο.

Η ποίησή του καταξιώθηκε με πολλές διακρίσεις και η όλη πνευματική προσφορά του τιμήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας. Το 1989 έλαβε το βραβείο ποίησης της Ακαδημίας Αθηνών.

Από τις ίδιες εκδόσεις κυκλοφορεί και το ημερολόγιο του 2010.

Ένα υπέροχο δώρο για να γνωρίσουν οι φίλοι μας την όμορφη Λέσβο.

Σελ. 478, Α' τόμος

Σελ. 543 Β' τόμος

“Η Πλαγιά και τα τραγούδια της”

Γράφει η Νίκη Τατά Χούσου
Λαογράφος

Κεφάλαιο Α': “Ιστορία της Πλαγιάς”

Η Πλαγιά είναι ο αρχαιότερος οικισμός στην περιοχή Πλωμαρίου της Λέσβου και βρίσκεται σε απόσταση τριών χλμ. από το Πλωμάρι προς τα Βορειοανατολικά. Ο κάτοικος της Πλαγιάς λέγεται Πλαγιώκς (Πλαγιώτης, το τι γίνεται κι όπως π.χ. οι φράσεις: ακη μ' τσ' απακή μ' πάκσα του κακί μ' δηλ. ατή μου κι απατή μου, πάτησα το γατί μου). Η δε λέξη ατή μου είναι ιδιωματισμός του εγώ, η ίδια.

Στην Πλαγιά, υπάρχει εκτεταμένος αρχαίος οικισμός - κατά τον αρχαιολόγο Koldewey¹ - όπου βρέθηκαν αρχαιότητες. Ο Γ. Γιαννουλέλλης αναφέρει στις τοπωνυμίες. Πολ' και Πλαγιά, το αρχαίο Πόλιον μπορεί να βρίσκονταν στη θέση της σημερινής Πλαγιάς. Έτσι ένας μεσόγειος οικισμός κοντά στη θάλασσα, όπως η Πλα-

1. (βλ. Σ. Χαριτωνίδη Παλαιοχριστιανική τοπογραφία της Λέσβου σ. 28) όπως αναφέρει ο Γ. Γιαννουλέλλης “Πλωμάρι Λέσβου”.

γιά, δεν μπορεί να μην είχε επίνειο. Το επίνειο αυτό πρέπει να βρισκόταν στη ρίζα του βράχου, Κόκκαλα, αφού είναι φυσικό πριν 2.000 χρόνια η παραλία του Αγίου Ισιδώρου να ήταν πιο εσωτερικά και οι προσχώσεις του μικρού χειμάρρου που τρέχει παράλληλα με τη ρίζα του βράχου να δημιουργήσε τη σημερινή παραλία.

Αν λοιπόν η αρχαιολογική σκαπάνη αποκαλύψει αρχαία ίχνη στη θέση αυτή, τότε η τοπωνυμία μπορεί να συσχετισθεί με το “κώκαλον, παλαιόν” του Ησύχιου μελετητή της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας.

Την ονομασία Πλαγιά φαίνεται πως την έδωσαν οι πρόσφυγες που ήρθαν πριν από πολλούς αιώνες (ίσως πριν από την άλωση της Κων/πολης το 1453) κι’ εγκαταστάθηκαν στην πλαγιά βουνού πάνω απ’ τον ερειπωμένο κι έρημο ίσως από τότε αρχαίο οικισμό, που βρίσκεται ανατολικά της πλαγιάς αυτής και χαμηλότερα στον επίπεδο παράθιο τόπο, όπως τον περιγράφει ο Koldewey. Η Πλαγιά λοιπόν είναι το αντίθετο του ίσου κι επίπεδου αρχαίου οικισμού. Για τ’ αρχαιολογικά ευρήματα γράφει ο Koldewey: “Τα ερείπια της Πλαγιάς... χαλάσματα, τούβλα και θραύσματα από αγγεία κείτονται στους κήπους και τους ελαιώνες ανατολικά του χωριού από το ρέμα, ως απάνω στην Παναγία την Υπαπαντή. Στην εκκλησία αυτή είναι εντοιχισμένα αρχαία κομμάτια... παρατήρησα ένα χέρι κι ένα πόδι από άσπρο μάρμαρο, κομμάτια από Ρωμαϊκό κιονόκρανο Ιωνικού ρυθμού ένα Ρωμαϊκό επιστύλιο από μαύρο μάρμαρο ύψους 23 εκ. και ιδιαίτερα τρία μεγάλα κομμάτια από μια ορθογωνική εξέδρα από μαύρο μάρμαρο που απολήγουν σε πόδια λιονταριού”.

Ο Κ. Νικόδημος ναύαρχος και ιστορικός των Ψαρών έγραψε ότι μετά το 1852 που έγινε η καταστροφή των Ψαρών (1772) τα καταδρομικά τους έκαναν πολλές αποβάσεις σε παραλιακά μέρη κι εκυρίευσαν το Πλωμάρι και την Πλαγιά. Κατά την τοπική παράδοση όμως οι επιδρομείς δεν περιορίστηκαν σε εχθρικές μόνο λείες και λάφυρα αλλά μια μεγάλη καταδρομή συνδέθηκε με μια απάνθρωπη πράξη εις βάρος των χριστιανών της Πλαγιάς. Πολλοί από τους Πλαγιώτες για ν’ αποφύγουν τα έκτροπα των Ψαριανών κατέφυγαν σε μια βαθιά σπηλιά στη θέση Αγ. Ισιώρος. Οι επιδρομείς έβαλαν φωτιά στην είσοδο της σπηλιάς με αποτέλεσμα να πεθάνουν απ’ τις φλόγες και τον καπνό. Η παράδοση λέει, πως από τότε η σπηλιά πήρε το όνομα “**Τα Κόκκαλα**” που λέγεται έτσι και μέχρι σήμερα. Ίσως απ’ εκεί βγαίνει και το δίστιχο “Με τα Ψαριανά καράβια / θα σε κλέψω μια βραδιά”. Οι κάτοικοι της Πλαγιάς λένε ότι από τότε άρχισαν να τραγουδούν παραπονιάρικα γι’ αυτό κι ο σκοπός των τραγουδιών τους λέγεται “**παραπουν’κός**”.

Προϊόντα κι ασχολίες της περιφέρειας Πλωμαρίου ήταν οι ελιές και το λάδι

2. Μικρός παλιός οικισμός ερειπωμένος κι έρημος σε απόσταση μιας ώρας από τον Τρίγωνο προς τα Β.Β.Α. πάνω σε ράχη βουνού.

3. Στενή με μεγάλο μάκρος λαγκαδιά κατά μήκος του αμαξιτού Πλωμαρίου - Μυτιλήνης.

όπως και το σαπούνι τον 18ο, 19ο αιώνα λειτουργούσαν ελαιόμυλοι κι απασχολούσαν πολλά εργατικά χέρια. Ένας τέτοιος ελαιόμυλος λειτουργούσε και στην Πλαγιά, που ανήκε στον Παπατζανέλλη, όπως και στις Μηλιές, περιφέρεια που ανήκει στην Πλαγιά.²

Μετά τη θεομηνία του 1850 που κατέστρεψε όλα τα δένδρα του νησιού οι Πλαγιώτες, (όπως κι απ' τ' άλλα χωριά της Λέσβου) στράφηκαν προς το εξωτερικό, και μετανάστευσαν στη Ρουμανία, Κων/πολη, Αφρική Σουδάν, Αιθιοπία, Αίγυπτο κι αργότερα στην Αμερική και Αυστραλία. Έτσι μπόρεσαν να δημιουργήσουν ευδόκιμες επιχειρήσεις μακριά απ' τον τόπο της καταγωγής τους επιδόθηκαν στο εμπόριο και με την εργατικότητά τους κατόρθωσαν να αποκτήσουν χρήματα και να επιστρέψουν πολλοί από εκείνους στην πατρίδα.

Οι κάτοικοι της Πλαγιάς, το 1922 μαζί με τους πρόσφυγες ήταν 2.500. Κατά την απογραφή του 1936-37 ήταν 1.790 άτομα. Η δε τελευταία απογραφή που έγινε στην Ελλάδα, μέτρησε 550 κατοίκους.

Στην Πλαγιά βρίσκονται εν λειτουργία 2 μεγάλες εκκλησίες, η Παναγία η Υπαπαντή και η Αγία Τριάδα. Στη θέση Λαγκάδα³ η μικρή εκκλησία ο Αγ. Γεώργιος. Στην πυρκαγιά του 1887 κάηκαν όλα τα σπίτια της Πλαγιάς. Σώθηκε μόνο η Αγ. Τριάδα διότι οι κάτοικοι προτίμησαν να την προστατεύσουν κι άφησαν τα σπίτια τους να καούν. Όλοι μικροί μεγάλοι κουβαλούσαν με κουβάδες το νερό κι έτσι έσωσαν την εκκλησία τους που ήταν κατά την Τουρκοκρατία το χριστιανικό τους καταφύγιο. Αμέσως η ξεχωριστή ενεργητικότητα των κατοίκων της Πλαγιάς με την οικιστική ανοικοδόμηση, που είναι άξια θαυμασμού, δεσπόζουν και στολίζουν το χωριό, όπως και οι εκκλησίες της και το σχολείο της. Η Πλαγιά κατά την Τουρκοκρατία είχε 2 σχολεία που οικοδομήθηκαν το μεν ένα με δαπάνη της Κοινότητας, το δε άλλο με δαπάνη του φιλόμουσου και φιλοπάτριδος Δούκα Γεωργαντέλλη.

Η Πλαγιά προκαλεί το ενδιαφέρον σ' όποιον την επισκεφτεί. Πρέπει όμως να την αναζητήσει γιατί είναι μεσόγειος οικισμός. Μια εμφανή πινακίδα στην είσοδο του χωριού αμέσως μετά τον Τρίγωνα σε πληροφορεί στα δεξιά του δρόμου ερχόμενος απ' τη Μυτιλήνη πως βρίσκεται εκεί και σε περιμένει. Συχνά ακούγεται κι ο Πλαγιώτικος μερακλήδικος σκοπός. Κι αν ο περαστικός είναι τυχερός, μπορεί ν' ακούσει την παρέα του Περικλή Βούρου με τη γυναίκα του Βλασία, τη Βούλα Σκαλάτου με το σύζυγό της Παναγιώτη, το Ντίνο Βούρο τον καθηγητή, το καφετζή το Μανώλη Μαμάκο με τη γυναίκα του Σαπφώ, το Γιάννη Λαγουτάρη, το Πέτρο Κουκάρα τον Τριγωνιάτη και το Στράτο Χρήστου με το ακορντεόν του να κάθονται όπως παλιά στο καφενείο της πλατείας και να τραγουδούν τα τραγούδια που εκείνα έκαναν κι οι παλιότεροί τους. Έτσι θα νιώσει τη συγκίνηση, και το μεράκι που ένιωθα κι εγώ τα καλοκαίρια που χαιρόμουν τις όμορφες στιγμές που προσφέρουν αυτά τα τραγούδια.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

ΤΟΠΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΦΡΑΓΜΑ ΣΕΔΟΥΝΤΑ

Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης θα κατατεθεί ο φάκελος του έργου του φράγματος Σεδούντα Πλωμαρίου, αφού ολοκληρώθηκε και υπογράφηκε από τον μελετητή η επικαιροποίηση της μελέτης και η ανανέωση των περιβαλλοντικών όρων. Αυτό σημαίνει ότι το σημαντικό αυτό έργο μπαίνει πλέον σε τροχιά υλοποίησης, για να λυθεί το μεγάλο πρόβλημα της άρδευσης των εκτάσεων των χωριών του Πλωμαρίου, ενώ μελλοντικά το φράγμα θα

αξιοποιηθεί και για την επίλυση του προβλήματος υδροδότησης.

Θυμίζουμε ότι ο πρώην Υφυπουργός Οικονομίας, Αθανάσιος Μπούρας είχε υπογράψει την άνοιξη απόφαση χρηματοδότησης ύψους 1.600.000 ευρώ για την ολοκλήρωση του έργου, οπότε το μόνο που μένει τώρα είναι να οριστεί η ημερομηνία δημοπράτησης.

“ΑΙΟΛΙΚΑ”

Λέσχη Πλωμαρίου «Βενιαμίν ο Λέσβιος» **Τιμή στους νέους Πλωμαρίτες φοιτητές**

Ενδεκα νέοι φοιτητές που εισήλθαν στα ΑΕΙ καιΤΕΙ το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, τιμήθηκαν παρόντος του Δημάρχου Πλωμαρίου, Δημήτρη Βαρβαγιάννη, από το Διοικητικό Συμβούλιο της Λέσχης Πλωμαρίου «Βενιαμίν ο Λέσβιος».

Τους νέους φοιτητές προσφώνησε και συνεχάρη ο Δήμαρχος Πλωμαρίου στη συνέχεια δε ο Πρόεδρος της Λέσχης, Ξενοφών Μαυραγάνης, τους καλωσόρισε επισημαίνοντας ότι το Σωματείο αυτό ιδρύθηκε από μια ομάδα φωτισμένων Πλωμαριτών το 1878 όταν η Λέσβος ήταν τουρκοκρατούμενη, με σκοπό και στόχο να παρέχει παιδεία και μόρφωση, πέραν της εκπαίδευσης που παρέχει το σχολείο. «Αυτό τον στόχο της διεύρυνσης των πνευματικών και πολιτιστικών οριζόντων, σημείωσε ο κ. Μαυραγάνης, θέλει και προσπαθεί να συνεχίσει η παρούσα διοίκηση της Λέσχης, μέσα από τη διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων κινηματογραφικών προβολών, σεμιναρίων και

άλλων εκδηλώσεων». Ευχόμενος καλές σπουδές και καλή σταδιοδρομία στους νέους σπουδαστές, ο κ. Μαυραγάνης κάλεσε τους νέους φοιτητές να βοηθήσουν το έργο της Λέσχης και κυρίως να μη ξεχνούν το Πλωμάρι, τόπο γέννησης και εκπαίδευσής τους, που τους έχει αλλά και το έχουν ανάγκη.

Η εκδήλωση στην οποία, ας σημειωθεί ότι, τονίζεται από τη Λέσχη, απουσίασαν οι καθηγητές του Γυμνασίου και των δύο Λυκείων που είχαν κληθεί, ολοκληρώθηκε με την απονομή σε κάθε έναν από τους επιτυχόντες, ενός τόμου της συλλεκτικής έκδοσης της Λέσχης με τη χειρόγραφη Φυσική του Βενιαμίν, και του βιβλίου του Ξενοφώντα Μαυραγάνη «Ο θεός μου ο Άγιος».

Παρόντες στην τελετή επίσης, ο Διευθυντής του Κέντρου Υγείας Πλωμαρίου, Αριστείδης Φρυδάς, και η πρώην Λυκειάρχης Αμφιτρίτη Καζάζη.

ΕΜΠΡΟΣ

«Ναι» στη συνένωση...

Ομόφωνα «ναι» στις συνενώσεις και στη διοικητική μεταρρύθμιση που προωθείται για την αυτοδιοίκηση, είπε στις 18/11/2009 το Δημοτικό Συμβούλιο Πλωμαρίου, το οποίο, θέτοντας τις «προδιαγραφές»

που θα πρέπει να έχει η συνένωση του δήμου Πλωμαρίου με όμορους δήμους, καλεί τα Δημοτικά Συμβούλια σε διάλογο για το θέμα.

ΕΜΠΡΟΣ

Κάθε λιμάνι και καημός...

Παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις του δήμου Πλωμαρίου, το Λιμενικό Ταμείο Λέσβου δεν έχει ακόμη επισκευάσει τη σπασμένη αλυσίδα με την οποία και συγκρατείται η πλωτή εξέδρα στη μαρίνα, με αποτέλεσμα κάθε φορά που επικρατούν ισχυροί άνεμοι, δυόμισι χρόνια τώρα, να μπαίνουν σε επιφυλακή ψαράδες και Αρχές. Αν φύγει απ' τη

θέση της η πλωτή κατασκευή μήκους 30 μέτρων, θα προκαλέσει μεγάλες ζημιές μέσα στο λιμάνι, γι' αυτό και με υποτυπώδη μέσα, με λάστιχα και σκοινιά, όπως και έγινε προχθές, οι ντόπιοι προσπάθησαν να δέσουν την εξέδρα και να προφυλάξουν τις βάρκες τους.

ΕΜΠΡΟΣ

... ΚΙ ΕΥΧΕΣ

Ακόμη μια καθιερωμένη εκδήλωση, λίγο πριν την αλλαγή του χρόνου, έγινε στο Μιχαέλλειο Γηροκομείο, όπου ο δήμαρχος Πλωμαρίου και πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ιδρύματος, Δημήτρης Βαρβαγιάννης, έκοψε την πρωτοχρονιάτικη βασιλόπιτα. Τις ευχές του δημάρχου για καλή παραμονή και υγεία στους 50 φιλοξενούμενους του γηροκομείου-υπόδειγμα

ακολούθησαν οι ευχές όσων παραδοσιακά τιμουν και τίμησαν και φέτος την εκδήλωση, μεταξύ των οποίων ο βουλευτής Σπύρος Γαληνός, ο αντινομάρχης Θεόδωρος Βαλσαμίδης, ο νομαρχιακός σύμβουλος και τέως δήμαρχος Πλωμαρίου Μιχάλης Μαμάκος και τα στελέχη της δημοτικής αρχής Πλωμαρίου.

ΕΜΠΡΟΣ

Γάμοι

Στις 27 Δεκεμβρίου 2009 στον Ιερό Ναό Τιμίου Σταυρού Αγίας Παρασκευής ο **Κυριάκος Καμπάνης** (Αξιωματικός ΕΛ.ΑΣ.) τέλεσε τους γάμους του με την εκλεκτή της καρδιάς του **Μαριάνθη Ντάφλου**. Στους νεόνυμ-

φους ευχόμαστε κάθε ευτυχία. Στους γονείς τους δε και ιδιαίτερα στην οικογένεια του Γ. Καμπάνη να τους χαίρονται και να τους καμαρώνουν.

**Το Δ.Σ.
και η οικογένεια Παρ. Σαμαρά**

Συνδρομές

Κουκαράς Παναγιώτης€20
Σαμαράς Νικόλαος€50
Σαμαράς Παράσχος50 \$ Αυστρ.
Βάμβουρας Απόστολος€40
Γιαννή Μαρία€30
Μαραγγέλης Στρατοκλής€10
Καβαρνός Αντώνης & Κων/νος€50
Μαραγγέλης Δημήτρης€20
Παπαθωμάς Γιάννης.....€20
π. Μανωλέλης Ευστράτιος.....€50

Τζανετή Κατερίνα€20
Λιακέα Μαρία€20
Νάνου Άννα€25
Μανσουλάκη Σουλτάνα€20
Πιτσιλαδής Ευστράτιος€50
Παστελίδου Νόρμα€40
Μαρρή Ειρήνη€10
Γιαγνίσης Ευστράτιος€25
Αποστολέλης Απόστολος€50

Προσφορές στη μνήμη

Σεργάκη Χριστίνα 20€ στη μνήμη του συζύγου της Ελευθερίου και του αδελφού της Ι. Γωγούλα.

Μαστρογεωργίου Γρηγόρης 50€ στη μνήμη του θείου του Γεωργίου Μαστρογεωργίου.

Μουτζούρης Μιχαήλ 20€ στη μνήμη της συζύγου του Σουλτάνας.

Τζανετή Κατερίνα 30€ στη μνήμη

του πατέρα της Δημητρίου.

Σαμαράς Νικόλαος του Ι. 50€ στη μνήμη της συζύγου του Μοσχούλας, των γονέων του και των αδελφών του.

Σαμαράς Παράσχος 50 \$ Αυστραλίας στη μνήμη Αποστόλου Φαναρτζή των γονέων του και των αδελφών του.

Κανελλοπούλου Μαρία 70€ στη μνήμη των γονέων της.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ:

Μπορείτε να στέλνετε: Πλωμαρίτικοι Αντίλαλοι

ΕΛΤΑ ΑΘΗΝΩΝ 49

Οδός Κουμουνδούρου 19 Αθήνα GREECE

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Θέρμα συγχαρητήρια για τη διπλή σου επιτυχία **Μιχάλη Γρ. Μαστρογεωργίου**, της αποφοίτησής σου με άριστα 19 6/10 από το Λύκειο και της εισαγωγής σου στην οδοντρία της Αθήνας με σειρά επιτυχίας 46.

Επίσης θερμά συγχαρητήρια στους γονείς σου Γρηγόρη και Αλίκη Μαστρογεωργίου και να σε χαίρονται.

Ευχόμαστε καλή πρόοδο και ανάλογη επιτυχία και μετά την αποφοίτησή σου.

Νίκος - Μεταξούλα

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τα θερμά συγχαρητήρια από τους γονείς και τα αδέλφια στη **Μαρία Μαραγγέλη** για την αποφοίτησή της από τη σχολή Βρεφονηπιοκομίας Ιωαννίνων. Της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία και καλή τύχη για ό,τι επιλέξει στη ζωή της.

Το αυτό εύχεται και το Δ.Σ. του Συνδέσμου

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Ο Σαμαράς Παρασκευάς του Ιωάννη και της Μαρίας εγγονός του Σαμαρά Παρασκευά (Παράσχου) αποφοίτησε από τα εκπαιδευτήρια ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ τον Ιούνιο του 2009 με βαθμολογία άριστα 19,4 ΔΕΚΑΕΝΝΕΑ ΚΑΙ ΤΕΣΣΕΡΑ ΔΕΚΑΤΑ μετά αριστείου προόδου. Κατά τις Πανελλαδικές εξετάσεις του έτους 2008-2009 εισήχθη στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων στην 11η θέση.

Το Δ.Σ. τον συγχαίρει και του εύχεται Καλή σταδιοδρομία

Σημαιοφόρος μαθήτρια Ευαγγελία - Λίτσα Δρακάτου το γένος Γεωργ. Μανωλέλλη παρελαύνει σαν σημαιοφόρος αριστούχος στο Λύκειο Μυτιλήνης. Ήρθε με τους γονείς της από τη Ν. Αφρική

Σταύρος Δημ. Λυγερός ετών 78

Γεννήθηκε στις 14-9-1931 στο Πλωμάρι όπου και έζησε μέχρι τα 25 του χρόνια.

Μετά το γάμο του με την Μαρία Φίλιππα μετακόμισε στην Αθήνα και εγκαταστάθηκε στο Αιγάλεω όπου έζησε μέχρι το τέλος της ζωής του.

Από το γάμο που αποκτήσε 3 παιδιά δύο κορίτσια και ένα αγόρι. Ευτύχησε να δει τα δύο του κο-

ρίτσια παντρεμένα και τη χαρά να μεγαλώσει τα τρία εγγόνια του.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Αττικής γης που τον σκέπασε.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου συλλυπείται τη σύζυγό του τα παιδιά και τα εγγόνια του και εύχεται ο μεγαλοδύναμος να

τους χαρίζει την εξ ύψους παρηγοριά του.

ΤΑΚΗΣ ΧΑΛΑΥΤΗΣ

Στις 14 του Οκτώβρη 2009 την ημέρα της ονομαστικής του εορτής άφησε την τελευταία του πνοή ο **ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΧΑΛΑΥΤΗΣ (Τάκης)** σε ηλικία 94 ετών. Η νεκρώσιμη ακολουθία έγινε την Πέμπτη 15/10/2009 από το Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου Πλωμαρίου. Στη νεκρώσιμη ακολουθία παρβρίσκονταν όλο το Πλωμάρι.

Στη σύζυγό του Μυρσίνη, τις οικογένειες των παιδιών του Στράτου και Δημήτρη εκφράζω τα θερμά μου συλλυπητήρια και εύχομαι να είναι ελαφρύ το χώμα του Πλωμαρίου που τον σκέπασε.

Π. Σαμαράς

Ήταν ένας άνθρωπος που τον γνωρίσαμε όταν ήμασταν παιδιά, τότε που διατηρούσε το καλύτερο κατάστημα νεωτερισμών στο Πλωμάρι. Εκεί ντυνόntonταν οι περισσότεροι κάτοικοι της πόλης μας, αφού τις βιτρίνες του στόλιζαν κούκλες με τα πιο μοντέρνα και καλαίσθητα ρούχα της αγοράς.

Ήταν ένας Άνθρωπος που ανέλαβε

τα ηγία του "ΑΙΓΕΑ", του Γυμναστικού Συλλόγου Πλωμαρίου και τον έκανε να μεγαλουργήσει. Έδωσε τη ψυχή του και όχι μόνο, για πάρα πολλά χρόνια και κατάφερε να τον φτάσει ψηλά. Εκεί τον γνωρίσαμε από κοντά, στο γήπεδο, όταν ασχοληθήκαμε κι εμείς, σαν παιδιά, με το ποδόσφαιρο.

Ήταν ένας Άνθρωπος που αργότερα βοηθούσε εμάς, που ασχοληθήκαμε με Συλλόγους, με τις παραινήσεις, τις συμβουλές του και τη στήριξή του πάντα.

Ήταν ένας Άνθρωπος που σαν καλός χριστιανός, βοηθούσε την εκκλησία και ήταν αυτός που μαζί με τον αξέχαστο πρόεδρο του Συνδέσμου Πλωμαριτών Αττικής, Βασίλη Λούπο, έχτισαν το παρεκκλήσι του Αγίου Νεκταρίου, που βρίσκεται στο περίβολο του Αγίου Νικολάου στο Πλωμάρι.

Ήταν ένας ΑΝΘΡΩΠΟΣ που θα μας λείπει, που θα τον θυμόμαστε και θα είναι πάντα ένα λαμπρό παράδειγμα για μας.

Ήταν ο αείμνηστος ΤΑΚΗΣ ΧΑΛΑΥΤΗΣ.

Μιχάλης Μπελάς

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΑΝΑΡΤΖΗΣ

Στις 28/9/2009 άφησε την τελευταία του πνοή στην μακρινή Αυστραλία ο **Απόστολος Φαναρτζής** σε ηλικίας 76 ετών αφήνοντας πίσω του την σύζυγό του Τόλα τα παιδιά του Βατούλα και Σταμάτη και τα εγγόνια του. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Αυστραλίας που σε σκέπασε.

Ο θείος σου Π. Σαμαράς

Αντίο Κώστα

Αγαπημένε μας αδελφέ Κώστα

Μεγάλωσες σε οικογένεια αξιοπρεπή και δημιουργική. Έχοντας εφόδια από την οικογένειά σου, προόδευσες στη ζωή σου και με ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον ξενιτεύτηκες στην Αυστραλία.

Εκεί έχοντας στήριγμα την πιστή και εργατική σύζυγό σου Πέρσα, δημιούργησες σωστή οικογένεια και περιουσία.

Ανέδειξες εξαιρετικά παιδιά, τον Στέφανο, τη Ρένα και τον Σωτήρη, στα οποία μετέδωσες την αγάπη, την τιμιότητα και την δημιουργικότητα.

Πάντα το όνειρό σου ήτανε η πρόοδος και η ανάδειξη της οικογένειάς σου.

Έθεσες γερές βάσεις και έδειξες μεγάλο ενδιαφέρον για την κοινωνική αποκατάσταση των παιδιών σου, τα οποία είναι υπόδειγ-

μα σωφροσύνης και εργατικότητας.

Παρά τις δυσκολίες της ζωής σου και τα προβλήματα της υγείας σου, πάντοτε ήσουν γελαστός, καλοδεκτικός σε όλους μας, υπομονετικός, στοχαστικός και σεμνός.

Σε διέκρινε η απλότητα, η καλοσύνη και η σοβαρότητα των σκέψεών σου.

Η σύζυγός σου Πέρσα ήταν ο δυνατός στυλοβάτης σου και μέχρι την φυγή σου απ' αυτόν τον κόσμο παρέμεινε αμίλητος φύλακας και πιστός συμπαραστάτης σου.

Όλοι μας μείναμε άφωνοι στην είδηση του θανάτου σου, γιατί δεν θέλαμε να πιστέψουμε ότι έφυγες τόσο γρήγορα από κοντά μας, αφού είχες ζωντάνια μέσα σου και έδινες συμβουλές σε όλους μας.

Με αγάπη και σεβασμό
η κουνιάδα σου

Μαρία Σωτήρχου - Σουλάντζου

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΡΥΔΑΣ

Στις 18 Νοεμβρίου 2009 πέθανε σε μεγάλη ηλικία (102) ετών ο Ιωάννης Φρυδάς. Στα παιδιά καθώς και στη σύζυγό του το Δ.Σ. εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια.

ΕΦΥΓΕ Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΕΛΟΣ

Ενα πρωί μια αλλιώτικη φωνή ακούστηκε απ' τα μεγάφωνα του Δήμου Πλωμαρίου να λέει τις ανακοινώσεις. Αυτό εξακολούθησε και τις επόμενες μέρες και ήταν κάτι που στην αρχή μας παραξένεψε. Κάποιοι ψίθυροι που ακούστηκαν, τις επόμενες μέρες για κάποια σοβαρή αρρώστια, δεν έγιναν πιστευτοί.

Δυστυχώς η αμφιβολία έγινε βεβαιότητα και ο Σταύρος δεν θα ξαναφανεί στο πόστο του στο Δημαρχείο. Η βροντερή φωνή του δεν θα ξανακουστεί απ' τα μεγάφωνα, ούτε και θα συμμετέχει στη χορωδία ξανά, γιατί έσβησε μαζί με τη τελευταία πνοή του, στις 24 Δεκεμβρίου 2009.

Τα συλλυπητήρια μας στη σύζυγό του και στα παιδιά του.

εκδόσεις
Καρπούζη
γραφικές τέχνες

εφημερίδες βιβλία περιοδικά ημερολόγια

Θεοδοσίου 23 & Πιπρουνάλεως (Στάση Σιδήρων) Ίλιον
Τηλ./Fax: 210 2619003 - 210 2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

Άννα Π. Νάνου
ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΟΣ
Μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας
Αλλεργιολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας

ΙΑΤΡΕΙΟ: Λεωφ. Δημοκρατίας 39
151 27, Μετξιασία, Αθήνα

τηλ./fax: 210 80 30 554
κιν.: 694 66 88 046
e-mail: nanouanna@yahoo.gr

www.plomari.eu

**Εσύ ενημερώθηκες
σήμερα;**

Τα ΝΕΑ άπ' το Πλωμάρι στο ίντερνετ
News.Plomari.EU

Στο Μεγαλοχώρι Πλωμαρίου Λέσβου πωλείται διώροφη
οικία με κεραμοσκεπή 55m²,
ανακαινισμένη, 3 υπνοδωμάτια, 1 μπάνιο,
1 wc, απεριόριστη θέα, πλήρως εξοπλισμένη.

Τιμή 28.000€

Τηλ: 2109702573 & 6948361698

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ

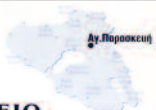
ΤΑ ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ

22520 32804 Πλωμάρι - Λέσβος

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΨΩΜΑΔΕΛΛΗΣ Ο.Ε.
Παράδοση κατ' οίκον

Α. Δημοκρατίας 59 (έναντι εκκλησίας Ζωοδ. Πηγής), Μελίσσια
Τηλ.: 210-61.36.499, 210-80.47.010

ΙΔΕΑ ΤΕΧΝΗ

τόσο φουκό... σαν το αλμυρό!!!

ΧΩΡΙΑΤΕΛΛΗ ΕΛΕΝΑ
διακοσμητικές & μονωτικές κατασκευές

ΚΟΜΗΝΗΛΑΧΗ 10 - 81100 - ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΗΛ.: 22510 40.212 - ΚΙΝ.: 6936 661468 - e-mail: idea_kai_texni@yahoo.gr

ΨΑΡΑΔΕΛΛΗΣ
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΠΛΑΚΑΚΙΑ

Το ΠΑΛΑΙΟ
Πλακάκι

**ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ
ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ**
ΣΕ ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΠΛΑΚΑΚΙΑ
ΛΕΞΟΥΡ & ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ W.C.
ΑΠΟ ΤΟ 1930 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ: 2105240474
www.psaradellis.gr
e-mail: info@psaradellis.gr

ΑΘΗΝΑ • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • ΑΧΑΡΝΑΙ • ΚΡΗΤΗ • ΠΑΤΡΑ

WELCOME TO PLOMARI

Για ευχάριστη διαμονή στο Πλωμάρι χειμώνα ή καλοκαίρι επισκεφθείτε το καινούργιο μας **Ξενοδοχείο ΜΥΡΣΙΝΗ** στον Άγιο Ισίδωρο του Παναγιώτη και της Ειρήνης Τσαραμύρη Apartments and studios με Air Condition, τηλεόραση και δυνατότητα ενοικίασης Αυτοκινήτων και Μοτοποδηλάτων (Makis Rent a Car) με παράδοση και παραλαβή στο Αεροδρόμιο ή στο Λιμάνι της Μυτιλήνης.

Τηλ. Καλοκαίρι 2252033730 - 2252032498
Χειμώνα 2252032526
Κινητό 6942442823
e-mail: mirsiniapartments@yahoo.gr

TAXI ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ
Air Conditioned
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΕΛΗΣ
Τηλ.: 22520 33559 • Κινητό: 6932 485431
E-Mail: george_petrelis@hotmail.com
contact@taxi-plomari.gr
www.taxi-plomari.gr

ΜΑΡΙΑ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ MSc
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ
MSc in Manipulative Therapy
in Coventry Uni., UK
Πτυχιακός ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ
moutzouri.marie@yahoo.com
Θεραπείες και κατ' οίκον Τηλ.: 6977 073125

SERVICE & ΕΜΠΟΡΙΑ ΗΛΕΚΤΡ. ΥΛΙΚΩΝ
ΛΙΓΓΟΣ-ΣΙΜΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΣΥΡΟΥ 47-ΑΓ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ
ΤΗΛ 2102635405-6947000726

ΤΗΛ: 2102635405
ΗΛΕΚΤΡ. ΥΛΙΚΟ ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ ΔΙΑΚΟΠΤΕΣ ΤΗΛ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΜΙΚΡΟΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΕΡΑΙΕΣ ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΑ
ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ
E-mail: ligelec@yahoo.com

Για να μαθαίνετε τα νέα μας από το internet επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:
www.plomarion.com

Μεσιτικό Γραφείο

Σκάλα Ερεσού
Τ.Κ. 81105

Ερεσός

22 530 52 170

22 530 52 171

6 94 70 21 559

Ελευθ. Βενιζέλου 21
Agora Center, 1ος όροφος

Μυτιλήνη

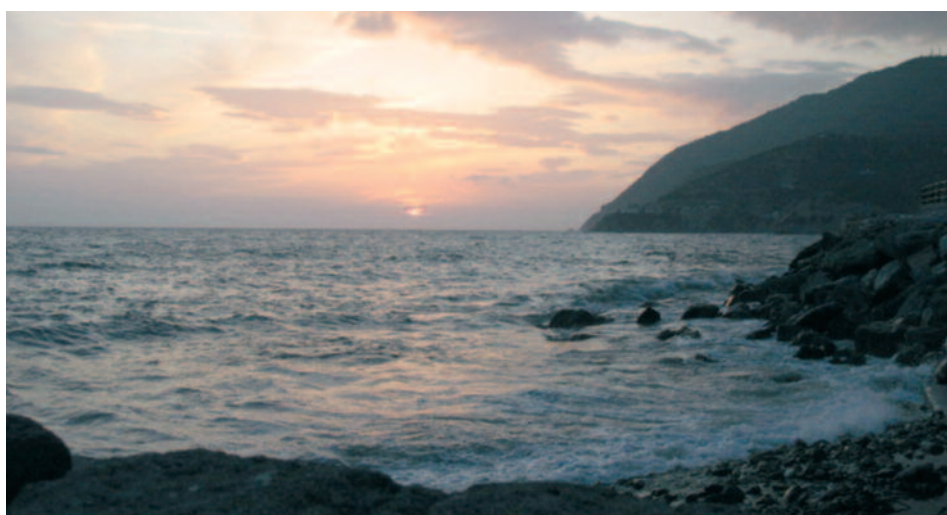
22 510 41 770

22 510 42 137

Αγορές - Πωλήσεις - Ενοικιάσεις - Αντιπαροχές
Ανακαινήσεις - Επισκευές - Κατασκευές
Νομική & Οικονομική Υποστήριξη

www.lesvosestate.gr

contact@lesvosestate.gr

Το ΟΥΖΟ ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ από το 1860 έχει θέση στην παρέα! Γιατί είναι 100% απόσταγμα, που σημαίνει "καθαρό κεφάλι"! Γιατί κρύβει μέσα του το μυστικό του Ευστάθιου Βαρβαγιάννη, που εδώ και πέντε γενιές μας κερνάει το καλύτερο ούζο!

Το ΟΥΖΟ ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ έχει θέση παντού. Στην παρέα, στις καρδιές μας και... την πρώτη θέση στις προτιμήσεις μας!

ΑΠΟ ΤΟ 1860

ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ ΟΥΖΟ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΞΕΩΣ 100% Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη

Πλωμάρι: 2252032741

Αθήνα: 2109401092

Θεσσαλονίκη: 2310753527

www.barbayanni-ouzo.com, e-mail: info@barbayanni-ouzo.com

ME-STYL

ατελιέ
γραφικών τεχνών

Έντυπα Ιδιόχειρα προσκλητήρια Επιγραφές
Ιστοσελίδες Διαφημιστικά δώρα Σχέδια σε ρούχα

Ι. ΜΕΤΑΞΑ 9, ΠΑΙΑΝΙΑ - ΤΗΛ.: 210 6641011
www.me-styl.gr

Υπεύθυνος, Σχεδιαστής: Γ. Μουτζούρης